

Проект Закону України «Про Національне бюро антикорупційних розслідувань України»

- Національне бюро антикорупційних розслідувань України (НБАР) є центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, що виконує правоохоронні функції. Під **спеціальним статусом** розуміються: особливий порядок створення (законом), спеціальний порядок відбору керівника (відкритий конкурс) та найму окремих працівників (на підставі відкритого конкурсного відбору), спеціальні механізми контролю за НБАР та його підзвітності тощо.
- **Основні функції** НБАР – дізнання та досудове слідство у віднесених до його підслідності кримінальних справах; проведення оперативно-розшукових заходів.
- **Підслідність** НБАР:
 - (1) справи про такі **корупційні та інші злочини** - привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК); легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом (ст. 209 КК); зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК); перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК); одержання хабара (ст. 368 КК); незаконне збагачення (ст. 368-1 КК); пропозиція або давання хабара (ст. 369 КК); зловживання впливом (ст. 369-1 КК); втручання в діяльність судових органів (ст. 376 КК),
 - (2) при цьому для віднесення справ за цими злочинами до підслідності НБАР повинна бути наявна **одна з таких ознак**:
 - злочин вчинено посадовими особами високого рівня (перелік міститься в змінах до Кримінально-процесуального кодексу – див. Прикінцеві положення Законопроекту); або
 - вартість предмету злочину або завданої злочином шкоди перевищує визначену межу (приблизно 480 тис. грн.); або
 - пропозицію або давання хабара вчинено щодо службової особи іноземної держави чи міжнародної організації.
- Розслідування усіх інших корупційних справ, які не підпадають під зазначені критерії, здійснюватимуть існуючі правоохоронні органи відповідно до чинного порядку та розподілу підслідності.
- НБАР не займатиметься справами про адміністративні правопорушення.
- Розслідування корупційних справ щодо працівників НБАР проводитимуть слідчі органів внутрішніх справ.
- НБАР складатимуть **Головне управління та 11 регіональних управлінь**, а також навчальний заклад для підвищення кваліфікації працівників НБАР. Крім того, рішенням Кабінету Міністрів можуть бути створені додаткові місцеві управління (наприклад, у великих містах).
- До **структури** НБАР входять оперативно-розшукові, слідчі та оперативно-технічні підрозділи, а також інформаційно-аналітичні служби, підрозділи швидкого реагування, захисту учасників кримінального судочинства та забезпечення безпеки працівників, внутрішнього контролю, зв'язків з

громадськістю та інформування про діяльність Національного бюро, експертні, кадрові та інші служби і підрозділи (див. *Орієнтовну організаційну схему в Додатку*).

- **Граничну штатну чисельність** НБАР пропонується встановити на рівні 1300 осіб. При цьому чисельність працівників Головного управління становитиме 420-450 осіб (з них слідчих, оперативних, оперативно-технічних працівників, експертів – 210 осіб), працівників регіонального управління – 65-70 осіб (з них слідчих, оперативних, оперативно-технічних працівників – 50 осіб). *Див. також Додаток.*
- НБАР створюється з частковим використанням матеріально-технічних ресурсів існуючих підрозділів по боротьбі з корупцією Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ та слідчих підрозділів органів прокуратури.
- **Директор** НБАР призначається Кабінетом Міністрів на підставі результатів відкритого та прозорого конкурсного відбору. Конкурс проводиться конкурсною комісією з 11 членів (Прем'єр-міністр – голова комісії; 5 осіб від Комітету ВРУ з питань боротьби з корупцією; міністр юстиції; Генеральний прокурор чи його заступник; представник Президента; два представники суддів, яких визначає Рада суддів України). Оприлюднюється інформація про всіх кандидатів, які подалися на конкурс, і про трьох кандидатів, з якими проводилася співбесіда. Директор призначається строком на 5 років; одна й та ж особа не може призначатися на два строки підряд.
- Призначення на посади слідчих та оперативних працівників, начальників оперативних та слідчих підрозділів НБАР, директорів його регіональних і місцевих управлінь та їх заступників здійснюється виключно за результатами **відкритого конкурсу** (не допускається автоматичне переведення до НБАР працівників з існуючих правоохоронних органів). Особи, які не мають досвіду роботи в правоохоронних органах, проходять стажування в НБАР.
- Працівники НБАР за статусом виключно **державні службовці**. Передбачаються гарантії адекватної оплати праці, яка складатиметься з окладу, надбавки за стаж роботи та додаткової надбавки за особливі умови роботи в розмірі посадового окладу.
- До НБАР відряджаються **прокурори**, які залишаються на службі в органах прокуратури і підпорядковуються безпосередньо Генеральному прокурору України.
- У НБАР та його управліннях створюють **підрозділи внутрішньої безпеки**, які здійснюють попередження та виявлення службових правопорушень працівників НБАР, проводять щодо них службові та дисциплінарні розслідування, проводять спеціальну перевірку кандидатів на посади в НБАР тощо. Підрозділи внутрішнього контролю мають право здійснення оперативно-розшукових заходів. Ці підрозділи підпорядковуються безпосередньо Директорові НБАР.